

# Llinell amser coronafeirws: yr ymateb yng Nghymru

## Briff Ymchwil

Mae'r llinell amser isod yn tynnu sylw at ddatblygiadau yng Nghymru mewn ymateb i'r coronafeirws (Covid-19).

### Y cyngor diweddaraf ar frechu plant rhwng 12 a 15 oed

*3 Medi 2021*

Mae'r [Cydbwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu \(JCVI\) yn argymhell](#) ehangu'r rhestr o gyflyrau iechyd sylfaenol penodol ar gyfer plant a phobl ifanc rhwng 12 a 15 oed y dylid cynnig brechiad COVID-19 iddynt.

Yn achos plant heb gyflyrau iechyd sylfaenol, cyngor y JCVI yw nad oes digon o dystiolaeth o fudd i gefnogi brechu pob plentyn iach rhwng 12 a 15 oed ar hyn o bryd. Mae'n nodi nad yw cylch gwaith y JCVI yn cynnwys ystyried effeithiau ehangach brechu ar gymdeithas, gan gynnwys buddion addysgol. "The government may wish to seek further views on the wider societal and educational impacts from the Chief Medical Officers of the UK 4 nations". Y [Gweinidog Iechyd, Eluned Morgan, yn cadarnhau](#) ei bod hi, ynghyd â chenhedloedd eraill y DU, wedi gofyn i Brif Swyddog Meddygol Cymru ddarparu canllawiau 'cyn gynted â phosibl' ar y manteision clinigol a'r manteision iechyd ehangach sy'n gysylltiedig â brechu'r grŵp oedran hwn.

### Brechiadau pellach i unigolion y mae eu system imiwneidd yn ddifrifol wan

*2 Medi 2021*

Y [Gweinidog Iechyd yn croesawu](#) cyngor y [Cydbwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu \(JCVI\)](#) y dylid cynnig trydydd 'dos cynradd' o frechlyn COVID-19 i COVID-19 i unigolion, 12 oed neu hŷn, a oedd yn imiwnoataliedig iawn ar adeg ei dos cyntaf neu ail o'r brechlyn, neu'r ddau. "Y rheswm dros hyn yw na fydd rhai unigolion sy'n ddifrifol imiwnoataliedig oherwydd cyflyrau iechyd isorwedddol neu triniaethau meddygol penodol yn cyrraedd imiwneidd llawn o ganlyniad i'r



ddau frechiad gyntaf o'r brechlyn COVID-19. Mae angen amddiffyniad ychwanegol ar yr unigolion hyn".

### **Buddsoddiad i wella ansawdd yr aer mewn ysgolion, colegau a phrifysgolion**

**30 Awst 2021**

Mae Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi [buddsoddiad mewn technoleg i wella ansawdd aer a diheintio mewn lleoliadau addysg](#). "Bydd £3.31m yn cael ei ddarparu ar gyfer peiriannau diheintio oson newydd, i leihau amseroedd glanhau, gwella'r broses ddiheintio a lleihau costau. Disgwylir i'r cyllid gyflenwi mwy na 1,800 o beiriannau, o leiaf un ar gyfer pob ysgol, coleg a phrifysgol yng Nghymru".

Cafwyd [adroddiad diweddarach](#) fod Llywodraeth Cymru yn dweud y byddai'n cymryd cyngor arbenigol cyn i unrhyw broses gaffael ddechrau.

### **Fframweithiau penderfyniadau rheoli heintiau ar gyfer ysgolion a cholegau**

**27 Awst 2021**

Cyhoeddi [fframweithiau penderfyniadau rheoli heintiau COVID-19 lleol ar gyfer ysgolion a cholegau](#). Dylai rhai mesurau craidd fod ar waith, ni waeth beth fo lefel y risg, a gellir teilwra ymyriadau eraill i adlewyrchu amgylchiadau a risgiau lleol. Mae Llywodraeth Cymru yn dweud y dylid mabwysiadu'r dull hwn cyn gynted â phosibl ar ôl dechrau'r tymor, ac erbyn 20 Medi ar yr hwyraf.

### **Dim newidiadau i reolau COVID-19 yng Nghymru**

**27 Awst 2021**

Yn yr [adolygiad diweddaraf](#) o reoliadau cyfyngiadau'r coronafeirws, mae'r Prif Weinidog yn cadarnhau na fydd unrhyw newidiadau sylweddol i'r rheolau yng Nghymru. Mae'n annog pobl i barhau i gymryd rhagofalon i ddiogelu eu hunain ac eraill, gan dynnu sylw at y cynnydd yn nifer yr achosion coronafeirws ledled Cymru. Gellir dod o hyd i gyngor y Prif Swyddog Meddygol ar yr adolygiad diweddaraf o'r cyfyngiadau [yma](#). Bydd y rheoliadau yn cael eu hadolygu eto ar 16 Medi 2021.

### **Tynnu plant a phobl ifanc oddi ar y rhestr gwarchod cleifion**

**25 Awst 2021**

Mae'r [Gweinidog Iechyd yn dweud](#) nad yw plant a phobl ifanc bellach yn cael eu hystyried yn hynod fregus yn glinigol yn dilyn adolygiad cynhwysfawr o dystiolaeth. "Er bod pob plentyn a pherson ifanc yn cael ei dynnu oddi ar y rhestr gwarchod cleifion, ceir nifer bach yn y grŵp hwn o hyd a allai fod wedi'u cynghori gan eu harbenigwyr eu hunain i ynysu neu i leihau eu cysylltiadau cymdeithasol oherwydd eu cyflwr meddygol neu'r driniaeth y maent yn ei derbyn. Mewn achosion o'r fath, cynghorir plant a phobl ifanc i barhau i ddilyn cyngor eu clinigydd eu hunain".

## Rhagor o gyllid COVID-19 ar gyfer iechyd a gwasanaethau cymdeithasol

*19 Awst 2021*

Mae Llywodraeth Cymru yn dyrannu [£551 miliwn o gyllid ychwanegol ar gyfer iechyd a gwasanaethau cymdeithasol](#) yng Nghymru. Mae hyn yn cynnwys £411 miliwn ar gyfer costau parhaus delio â'r pandemig hyd at fis Ebrill 2022 a £140 miliwn ar gyfer adferiad a mynd i'r afael ag amseroedd aros.

## Cymru yn symud i lefel rhybudd sero

*5 Awst 2021*

Y [Prif Weinidog yn cyhoeddi](#) y bydd Cymru yn symud i'r lefel rhybudd sero newydd ar 7 Awst 2021. Ni fydd unrhyw derfynau cyfreithiol ar nifer y bobl sy'n cael cwrdd, gan gynnwys dan do, a bydd pob busnes yn cael agor. Bydd rhai amddiffyniadau yn parhau i fod ar waith, gan gynnwys hunan-ynysu ar gyfer pobl â symptomau COVID-19 neu sydd wedi cael canlyniad prawf positif, a bydd gorchuddion wyneb yn parhau i fod yn ofyniad yn y rhan fwyaf o fannau cyhoeddus dan do yng Nghymru (yr eithriad nodedig yw lletygarwch). Hefyd o 7 Awst 2021, ni fydd angen i oedolion sydd wedi'u brechu'n llawn a phlant a phobl ifanc o dan 18 oed ynysu mwyach os cânt eu nodi fel rhywun sydd wedi bod mewn cysylltiad agos â rhywun â COVID-19. Mae cyngor y Prif Swyddog Meddygol i'r Prif Weinidog ar yr adolygiad diweddaraf hwn o'r cyfyngiadau i'w weld [yma](#).

## Cynyddu'r taliad cymorth hunan-ynysu

*4 Awst 2021*

Y [Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, Rebecca Evans yn cyhoeddi](#) y bydd taliad cymorth hunan-ynysu gan Lywodraeth Cymru yn cynyddu o £500 i £750 o 7 Awst 2021, i'w adolygu gan Weinidogion ymhen tri mis. Mae'r taliad yn helpu

pobl y mae gwasanaeth Profi Orlhain Diogelu GIG Cymru wedi dweud wrthynt i hunan-ynysu oherwydd eu bod wedi profi'n positif, bod ganddynt symptomau coronafirws neu eu bod yn gyswllt agos nad ydynt wedi'u brechu'n llawn.

### **Diweddariad ar y cyngor brechu i blant a phobl ifanc**

**4 Awst 2021**

Mae'r [Cydbwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu \(JCVI\) yn cyngori](#) y dylid cynnig dos cychwynnol o frechlyn Pfizer-BioNTech i bob person 16 ac 17 oed nad ydynt wedi cael eu brechu. [Dywedodd Llywodraeth Cymru](#) ei bod bellach yn gweithio gyda'r GIG ar drefniadau i gynnig y brechlyn i bob person 16 ac 17 oed yn unol â chyngor y JCVI.

### **Newidiadau i'r rheolau hunanyngysu i bobl sydd wedi'u brechu'n llawn**

**29 Gorffennaf 2021**

Mae'r [Prif Weinidog yn cadarnhau](#), o 7 Awst 2021, na fydd yn rhaid i oedolion sydd wedi'u brechu'n llawn hunanyngysu mwyach os cânt eu nodi fel cysylltiadau agos rhywun sydd wedi dal y coronafeirws. Bydd plant a phobl ifanc dan 18 oed hefyd wedi'u heithrio o'r angen i hunanyngysu os cânt eu nodi fel cysylltiadau agos rhywun sydd wedi cael canlyniad positif i brawf. O 7 Awst, bydd swyddogion olrhain cysylltiadau yn darparu gwasanaeth 'rhybuddio a hysbysu' i unigolion sydd wedi'u brechu'n llawn os cânt eu nodi fel cysylltiadau agos, a fydd yn atgyfnerthu negeseuon allweddol ynghylch lleihau risg Covid-19 i eraill.

### **Gwahoddir plant dan 18 oed i gael eu brechliad COVID-19 cyntaf**

**29 Gorffennaf 2021**

Mae [Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi](#), yn dilyn cyngor gan y Cydbwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu (CBIB), fod oedolion ifanc 17 a 9 mis oed a hŷn yn cael eu gwahodd i gael eu brechiad COVID-19 yng Nghymru. "Y bwriad wrth ddechrau'r broses cyn bod y bobl ifanc yn 18 oed yw sicrhau bod cynifer â phosibl ohonynt yn manteisio ar y cyfle i gael y brechlyn wrth iddynt deithio ymhellach a dod yn fwy annibynnol. Bydd llawer yn dechrau gweithio neu'n dechrau yn y brifysgol yn nhymor yr hydref". Hefyd, yn dilyn cyngor CBIB, mae byrddau iechyd yn gweithio i nodi a gwahodd plant a phobl ifanc 12 oed a hŷn

sydd mewn mwy o berygl o fod mewn cyflwr difrifol ar ôl dal COVID-19 i gael eu brechu.

### Newidiadau i ofynion cwarantin i deithwyr rhyngwladol sydd wedi'u brechu

*28 Gorffennaf 2021*

Mae [Llywodraeth y DU yn cyhoeddi](#), o 2 Awst 2021, y caiff teithwyr o'r UE a'r UD sydd wedi'u brechu'n llawn ymweld â'r DU heb orfod hunanynysu ar ôl cyrraedd. [Cadarnhaodd Llywodraeth Cymru](#) y byddai'r penderfyniad hwn hefyd yn cael ei weithredu ar gyfer Cymru. Nododd y Gweinidog Iechyd, er bod Llywodraeth Cymru yn "gresynu at" benderfyniad Llywodraeth y DU i ddileu gofynion cwarantin, y "byddai'n aneffeithiol i gyflwyno trefniadau ar wahân ar gyfer Cymru" oherwydd y ffin agored â Lloegr.

### Cyngor i bobl sy'n eithriadol o agored i niwed yn glinigol

*27 Gorffennaf 2021*

Yn ôl [Prif Swyddog Meddygol Cymru](#), serch y cynnydd yn nifer achosion y coronafeirws a'r camau i lacio cyfyngiadau yng Nghymru, ni chynghorir pobl sy'n eithriadol o agored i niwed yn glinigol i warchod eu hunain ar hyn o bryd. "Cafodd y cyngor i bobl eithriadol o agored i niwed yn glinigol i ddilyn mesurau gwarchod ei rewi ar 01 Ebrill 2021. Ers hynny, mae'r rhai ar y rhestr o gleifion a warchodir wedi'u cynghori i ddilyn yr un rheolau â dinasyddion eraill yng Nghymru. Fodd bynnag, dylent gymryd gofal ychwanegol i leihau eu risg o ddod i gysylltiad â'r feirws. Fe fydd yna rai eithriadau, megis cleifion sydd wedi cael cyngor penodol gan eu clinigydd i warchod eu hunain. Mae'n debygol y byddent wedi cael cyngor o'r fath er gwaethaf y pandemig, a dylent barhau i ddilyn y cyngor personol hwnnw os cawsant eu cynghori i wneud hynny gan eu clinigydd". Mae copi o'r llythyr a anfonwyd at bawb sydd ar y rhestr warchod ar gael [yma](#).

### Cynllun adfer gofal cymdeithasol

*22 Gorffennaf 2021*

Llywodraeth Cymru yn [lansio ei fframwaith ar gyfer adferiad gofal cymdeithasol](#), gan amlinellu'r blaenoriaethau uniongyrchol a'r blaenoriaethau tymor byr ar gyfer adferiad y sector gofal cymdeithasol. Hefyd, [cyhoeddodd](#) Julie Morgan, y Dirprwy Weinidog Gwasanaethau Cymdeithasol, gamau i lacio cyfyngiadau mewn cartrefi gofal. "Er bod rhai mesurau, megis profi ymwelwyr

ar gyfer ymweliadau dan do a chynnal asesiadau risg ar gyfer ymweliadau, yn parhau yn eu lle, mae cyfyngiadau eraill wedi cael eu llacio ymhellach. Nid oes bellach angen i breswylwyr ynysu pan fyddant yn dychwelyd ar ôl aros dros nos yn rhywle arall, a chaniateir diddanwyr mewn ardaloedd dan do mewn cartref er mwyn galluogi preswylwyr i ailgydio yn y gweithgareddau maent yn eu mwynhau”.

### Cyngor ar frechlynnau i blant a phobl ifanc

*19 Gorffennaf 2021*

Y [Cyd-bwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu \(JCVI\) yn cyhoeddi rhagor o gyngor](#) ar frechu plant a phobl ifanc. Mae'r cyngor yn nodi y dylai plant sy'n wynebu risg uwch o gael clefyd COVID-19 difrifol gael cynnig y brechlyn Pfizer-BioNTech. Mae hyn yn cynnwys plant 12 i 15 oed sydd â niwroanableddau difrifol, syndrom Down, system imiwnedd gwan ac anableddau dysgu lluosog neu ddifrifol. Mae'r JCVI hefyd yn argymhell y dylid cynnig y brechlyn i blant a phobl ifanc rhwng 12 a 17 oed sy'n byw gyda pherson sydd â system imiwnedd gwan. Ar hyn o bryd, nid yw'r JCVI yn cynghori brechu plant fel rheol y tu allan i'r grwpiau hyn. [Dywedodd Gweinidog Iechyd Cymru](#) “Yn unol â gwledydd eraill y DU, mae Llywodraeth Cymru'n croesawu'r cyngor hwn gan JCVI.”

### Dod â chyfyngiadau i ben yn Lloegr

*19 Gorffennaf 2021*

[Lloegr yn symud i Gam 4](#) o'i [map](#) ar gyfer dod allan o'r cyfnod clo. Mae hyn yn golygu bod y rhan fwyaf o gyfyngiadau cyfreithiol i reoli COVID-19 wedi'u codi, a bod [canllawiau](#) wedi'u cyflwyno yn eu lle sy'n rhoi'r pwyslais ar arfer barn unigol a chymryd cyfrifoldeb personol.

O ddydd Llun 19 Gorffennaf, bydd pob rhan o'r Alban yn symud i [lefel 0](#), gydag addasiadau i rai cyfyngiadau. [Dywedodd Prif Weinidog yr Alban](#) ei bod yn gobeithio symud y tu hwnt i lefel 0 ar 9 Awst, fel y nodwyd ganddi'n flaenorol. Dywedodd mai dyna yw ei disgwyliad o hyd.

### Cyhoeddi newidiadau teithio rhyngwladol

*14 Gorffennaf 2021*

O 19 Gorffennaf ymlaen, ni fydd angen i oedolion sydd wedi'u brechu'n llawn na phobl ifanc o dan 18 oed hunanyysu mwyach wrth ddychwelyd o wledydd ar y

rhestr oren. Bydd angen iddynt gymryd profion cyn gadael ac ar yr ail ddiwrnod ar ôl iddynt gyrraedd y DU. [Dywedodd Eluned Morgan, y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol](#) fod Llywodraeth Cymru "yn parhau i rybuddio yn erbyn teithio rhyngwladol yr haf hwn, heblaw am resymau hanfodol. Fel y mae'r [Prif Weinidog wedi nodi heddiw](#), rydym yn gresynu at benderfyniad Llywodraeth y DU i ddileu'r rheol y dylai oedolion sydd wedi cael eu brechu'n llawn hunanynysu wrth ddychwelyd o wledydd sydd ar y rhestr oren. Fodd bynnag, ni fyddai'n ymarferol i ni gyflwyno polisi iechyd gwahanol o ran y ffiniau."

## Bydd Cymru yn symud yn llwyr i lefel rhybudd un o 17 Gorffennaf ymlaen

*14 Gorffennaf 2021*

Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi [cynllun rheoli'r coronafeirws wedi'i ddiweddarau](#). Y [Prif Weinidog yn cyhoeddi](#) y bydd newidiadau i'r cyfyngiadau yng Nghymru o 17 Gorffennaf 2021 gan gynnwys: caniatáu i hyd at chwe pherson gwrdd dan do mewn cartrefi preifat a llety gwyliau; caniatáu digwyddiadau dan do wedi'u trefnu ar gyfer hyd at 1,000 o bobl yn eistedd neu 200 o bobl yn sefyll, ac; ailagor canolfannau sglefrio iâ. Bydd y cyfyngiadau ar nifer y bobl sy'n gallu ymgynnull yn yr awyr agored yn dod i ben. Dywedodd, "Byddwn yn ystyried a yw'n bosibl i Gymru symud i lefel rhybudd sero newydd ar 7 Awst yn dilyn yr adolygiad nesaf o'r cyfyngiadau. (...) Bydd gorchuddion wyneb yn parhau i fod yn ofyniad cyfreithiol o dan do, ac eithrio mewn lleoliadau lletygarwch. Rydym yn disgwyl y byddwn yn llacio'r gofynion hyn yn raddol - gan ddechrau gyda lleoliadau lletygarwch o 7 Awst." Mae cyngor y Prif Swyddog Meddygol ar yr adolygiad 21 diwrnod o gyfyngiadau COVID-19 ar gael [yma](#).

## Ymestyn y cynllun taliadau cymorth ar gyfer hunanynysu

*13 Gorffennaf 2021*

[Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi](#) y bydd y cynllun taliadau cymorth £500 i gefnogi pobl ar incwm isel os oes rhaid iddynt hunanynysu yn cael ei ymestyn tan fis Mawrth 2022.

## Mae gorchuddion wyneb yn parhau i fod yn ofynnol

*11 Gorffennaf 2021*

Cyn yr adolygiad 21 diwrnod nesaf o'r rheoliadau coronafeirws (dydd Mercher 14 Gorffennaf 2021), mae [Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi](#) y bydd gorchuddion



wyneb yn parhau i fod yn orfodol mewn rhai mannau "tra bo'r coronafeirws yn parhau i beri bygythiad i iechyd y cyhoedd". Mae hyn yn cynnwys trafndiaeth gyhoeddus a lleoliadau iechyd a gofal cymdeithasol.

## Newidiadau mewn ysgolion ar gyfer tymor yr hydref

### 9 Gorffennaf 2021

Mae Jeremy Miles, y Gweinidog Addysg, yn gwneud datganiad ar weithredu ysgolion a cholegau yng Nghymru o fis Medi. Mae'r newidiadau'n cynnwys: ni fydd angen gorchuddion wyneb mewn ystafelloedd dosbarth mwyach; ni fydd angen 'grwpiau cyswllt' mwyach ar gyfer disgyblion ysgol na dysgwyr llawn amser mewn colegau, a; bydd amseroedd sesiwn arferol yn ailddechrau. Bydd 'fframwaith penderfyniadau rheoli heintiau COVID-19 lleol' ar gyfer ysgolion a cholegau yn cael ei gyhoeddi ar ddechrau tymor yr Hydref.

## Cyrraedd trydedd carreg filltir

### 2 Gorffennaf 2021

Mae Eluned Morgan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, yn **cyhoeddi** bod mwy na 75y cant o oedolion dan 50 wedi cael eu dos cyntaf o frechlyn COVID-19, felly'n cyrraedd y drydedd garreg filltir, a'r olaf.

## Cyfnod nesaf y rhaglen frechu

### 30 Mehefin 2021

Mae'r Cyd-bwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu (JCVI) yn **cyhoeddi** cyngor ynghylch trydydd cyfnod rhaglen frechu COVID-19. Mae'n cynghori y dylid lansio ymgyrch yr hydref i roi brechlynnau atgyfnerthu ym mis Medi i "sicrhau bod y rheini sydd fwyaf agored i niwed gan haint difrifol yn cael eu hamddiffyn cymaint ag sy'n bosibl". Bydd y rhai sy'n cael cynnig o drydydd dos yn dilyn y grwpiau blaenoriaeth ar gyfer y dos cyntaf a'r ail ddos yn bennaf.

## Cymorth i bobl sy'n cael trafferth yn talu eu rhent

### 30 Mehefin 2021

Mae Julie James, y Gweinidog Newid Hinsawdd, yn **cyhoeddi** Grant Caledi i Denantiaid gwerth £10m. Mae Llywodraeth Cymru yn dweud mai diben y grant yw "helpu pobl sydd wedi syrthio i ddyled o wyth wythnos neu fwy gyda'u taliadau rhent rhwng 1 Mawrth 2020 a 30 Mehefin 2021".



## Ymestyn mesurau i warchod busnesau rhag cael eu troi allan

*28 Mehefin 2021*

[Vaughan Gething, Gweinidog yr Economi, yn cyhoeddi](#) y bydd busnesau yng Nghymru y mae'r pandemig wedi effeithio arnynt bellach yn cael eu gwarchod rhag cael eu troi allan hyd nes ddiwedd mis Medi 2021. Yn wreiddiol, roedd disgwyl i'r moratoriwm ar fforffedu tenantiaethau busnes oherwydd methiant i dalu rhent ddod i ben ar 30 Mehefin 2021.

## Nodi statws brechu COVID drwy bès COVID digidol y GIG

*25 Mehefin 2021*

O'r dyddiad hwn ymlaen, bydd pobl yng Nghymru yn gallu dangos eu statws brechu COVID drwy ddangos [pès COVID digidol y GIG](#) ar eu ffôn, llechen neu liniadur os oes yn rhaid iddynt fynd ar daith ryngwladol frys ac os ydynt yn bodloni gofynion brechu y wlad y maent yn teithio iddi. Mae llythyrau pès COVID y GIG wedi bod ar gael yng Nghymru ers mis Mai i'r bobl sydd wir angen teithio'n rhyngwladol. Bellach, y pès digidol fydd y dewis diofyn i brofi statws brechu wrth deithio'n rhyngwladol. Bydd llythyrau'n parhau i fod ar gael ar gyfer unrhyw un sydd heb fynediad at bès digidol.

## Rhagor o wledydd yn cael eu hychwanegu at restr werdd y DU ar gyfer teithio rhyngwladol

*24 Mehefin 2021*

Mae Malta, Madeira, Ynysoedd Baleares, nifer o diriogaethau tramor y Deyrnas Unedig ac ynysoedd y Caribî, gan gynnwys Barbados, wedi'u [hychwanegu at restr werdd Llywodraeth y DU ar gyfer teithio rhyngwladol](#). Mae Eritrea, Haiti, Gweriniaeth Dominica, Mongolia, Tiwnisia ac Uganda wedi'u hychwanegu at y rhestr goch. Mae Cymru'n parhau i ddilyn yr un dull golau traffig â gweddill y DU. Mae [Eluned Morgan, y Gweinidog Iechyd, yn pwysleisio'r cyngor](#) gan Lywodraeth Cymru y dylai pobl fynd ar wyliau gartref: "Rydym yn cyngori'n gryf o hyd na ddylai pobl deithio dramor oni bai bod hynny'n hanfodol, a hynny oherwydd y risg o ddal y coronafeirws, yn enwedig amrywiolynnau newydd sy'n peri pryder".

## Saib o ran llacio cyfyngiadau

*17 Mehefin 2021*

Y Prif Weinidog, Mark Drakeford, **sy'n cyhoeddi** saib o 4 wythnos o ran llacio cyfyngiadau'r Coronafeirws, oherwydd yr amrywiad delta newydd. Dywed y bydd y saib yn caniatáu i fwy o bobl gael eu hail ddos o'r brechlyn, ac yn helpu i atal cynnydd mewn salwch difrifol wrth i achosion ddechrau cynyddu eto.

### Cefnogi pobl â COVID hir

*15 Mehefin 2021*

Y Gweinidog Iechyd, Eluned Morgan, **sy'n amlinellu** sut y bydd y llywodraeth yn gweithio gyda GIG Cymru i gefnogi pobl sy'n dioddef o COVID hir. Yn ôl yr amcangyfrif diweddaraf, mae 50,000 o bobl yng Nghymru yn profi COVID hir ac mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn amcangyfrif y bydd 9,400 o'r bobl hynny wedi'u cyfyngu o ran eu gweithgareddau o ddydd i ddydd.

### Pob oedolyn yng Nghymru wedi cael cynnig brechlyn yn gynharach na'r disgwyl

*13 Mehefin 2021*

Eluned Morgan, y Gweinidog Iechyd, yn cadarnhau y bydd pob oedolyn cymwys yng Nghymru wedi cael cynnig brechlyn erbyn dydd Llun 14 Mehefin - chwe wythnos yn gynharach na'r disgwyl.

### Cynllun peilot 'canolfannau cymorth COVID'

*11 Mehefin 2021*

Mae canolfannau sy'n cynnig ystod o gymorth i bobl sydd wedi gorfod hunan-ynysu a phobl y mae'r pandemig wedi effeithio arnynt fwyaf yn cael eu cyflwyno fel rhan o gynllun peilot mewn rhannau o Ogledd Cymru. Mae'r cynllun hwn yn rhan o raglen Profi, Orlhain, Diogelu Cymru.

### Y wybodaeth ddiweddaraf am y strategaeth frechu

*7 Mehefin 2021*

Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi'r wybodaeth ddiweddaraf am ei strategaeth frechu COVID-19. Mae'r Gweinidog Iechyd yn dweud ei bod yn hyderus y bydd Llywodraeth Cymru yn cyrraedd carreg filltir 3 (pob oedolyn yn cael cynnig dos cyntaf erbyn diwedd mis Gorffennaf 2021) tua phedair wythnos yn gynnar. O ran yr ail ddos, mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl y bydd pob un sydd wedi cael y dos cyntaf yn cael cynnig ail ddos erbyn diwedd mis Medi 2021. Mae'r

Llywodraeth hefyd yn bwriadu ailgynnig y brechlyn i unrhyw un oedd heb fanteisio ar y cynnig cyntaf. Bydd system ar-lein yn cael ei llunio yn yr hydref 2021 i ganiatáu i bobl wneud a newid apwyntiadau. Mae'r diweddariad ar y strategaeth hefyd yn nodi sut y mae Cymru yn paratoui ar gyfer unrhyw benderfyniadau gan y Cyd-bwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu ynghylch pigiadau atgyfnerthu a chamau i frechu plant, yn dilyn penderfyniad yr Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd i gymeradwyo brechlyn i frechu plant dros 12 oed.

### **Y DU yn cymeradwyo brechlyn Pfizer ar gyfer plant 12-15 oed**

*4 Mehefin 2021*

Mae [Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd y DU \(MHRA\)](#) yn cymeradwyo'r defnydd o frechlyn COVID-19 Pfizer/BioNTech ar gyfer plant 12 i 15 oed.

### **Symud yn raddol i lefel rhybudd un**

*4 Mehefin 2021*

Mae [Prif Weinidog Cymru yn cadarnhau](#) y gall hyd at 30 o bobl gyfarfod yn yr awyr agored o ddydd Llun 7 Mehefin 2021 ymlaen, ac y gall cynulladau a digwyddiadau mwy wedi'u trefnu gael eu cynnal yn yr awyr agored. Gall hyd at dair aelwyd ffurfio aelwyd estynedig. "Bydd gweithredu mewn dau gam fel hyn yn galluogi rhagor o bobl i gael eu brechu a chwblhau eu cwrs dau ddos – ar adeg pan fo pryderon cynyddol ynghylch lledaeniad amrywiolyn delta o'r feirws ar draws y Deyrnas Unedig."

### **Gwlad Portiwgal yn symud i'r rhestr oren ar y system goleuadau traffig ar gyfer teithio rhyngwladol**

*3 Mehefin 2021*

Am 04:00 o'r gloch ddydd Mawrth 8 Mehefin, [mae gwlad Portiwgal \(gan gynnwys Madeira a'r Azores\) yn symud i'r rhestr oren](#), sy'n golygu bod angen i deithwyr sy'n dychwelyd i Gymru o Bortiwgal hunanynysu ar ôl dod yn ôl. Mae hyn yn adlewyrchu'r sefyllfa ledled y DU. Daw'r penderfyniad yn sgil pryder cynyddol ynghylch lledaeniad amrywiolion newydd o'r coronafeirws. Ychwanegwyd saith gwlad arall – Afghanistan, Swdan, Sri Lanka, Bahrain, Trinidad a Thobago, Costa Rica a'r Aifft – at y rhestr goch.

### **Parhau i olrhain cysylltiadau yng Nghymru hyd at fis Mawrth 2022**

## **2 Mehefin 2021**

Mae [Eluned Morgan, y Gweinidog Iechyd, yn cyhoeddi](#) y bydd y gwasanaeth Profi, Olrhain, Diogelu yng Nghymru Cymru yn parhau hyd at fis Mawrth 2022. Bydd Llywodraeth Cymru yn buddsoddi cyllid ychwanegol gwerth £32 miliwn yn y gwasanaeth.

## **Cefnogwyr pêl-droed yn cael eu hannog i aros gartref**

*28 Mai 2021*

Mae [Llywodraeth Cymru a Chymdeithas Bêl-droed Cymru yn annog](#) cefnogwyr i gefnogi tîm pêl-droed Cymru o gartref yn hytrach na theithio dramor. Mae Cymru ar fin chwarae gemau yn Ffrainc, Azerbaijan a'r Eidal, ond mae pob un o'r gwledydd hyn ar y [rhestr oren](#) o wledydd ar gyfer teithio rhyngwladol i'r DU, ac o'r DU. Dywedodd y Prif Weinidog: 'Ein cyngor pendant yw na ddylech deithio – mae Ffrainc, Azerbaijan a'r Eidal ar y rhestr oren oherwydd bod y feirws yn cylchredeg yno'.

## **Profion COVID yn cael eu hannog ar gyfer pobl sy'n cael gwyliau yng Nghymru**

*26 Mai 2021*

Mae'r [Prif Weinidog yn annog](#) unrhyw ymwelwyr sy'n bwriadu dod ar wyliau i Gymru o ardaloedd yn y Deyrnas Unedig sydd â chyfraddau uwch o'r coronafeirws, gan gynnwys rhannau o Loegr sydd â lefelau uchel o amrywiolyn delta, i gael profion cyn iddynt deithio ac yn ystod eu gwyliau. Dim ond y rhai sy'n cael canlyniadau negyddol, ac sy'n rhydd o unrhyw symptomau o'r coronafeirws, ddylai deithio. Gweler y wybodaeth ynghylch [sut i gael profion llif unffordd](#).

## **Tystysgrif frechu ar gyfer teithio rhyngwladol brys**

*24 Mai 2021*

Mae [Eluned Morgan, y Gweinidog Iechyd, yn cyhoeddi](#) y gall trigolion Cymru wneud cais am dystysgrif frechu ar gyfer teithio rhyngwladol brys. Gall pobl sy'n byw yng Nghymru ofyn am dystysgrif os ydyn nhw wedi cael dau ddos o'r brechlyn COVID-19; os oes angen iddynt deithio ar frys i wlad sy'n gofyn am dystysgrif brechu; ac os nad oes modd iddynt naill ai ddefnyddio cwarantin na darparu profion i fodloni'r gofynion ar gyfer mynd i mewn i wlad. Cyngor Llywodraeth Cymru yw y dylid teithio dramor dim ond os yw'n hanfodol.

## **Cyllid i adfer gwasanaethau'r GIG a gofal cymdeithasol**

**20 Mai 2021**

Mae Gweinidog Iechyd Cymru wedi cyhoeddi buddsoddiad o £100m i roi hwb i'r gwaith o adfer y system iechyd a gofal ar ôl y pandemig. 'Bydd yr arian ar gyfer cyfarpar, staff, technoleg newydd yn ogystal â ffyrdd newydd o weithio'n helpu byrddau iechyd i wella gwasanaethau gofal sylfaenol, gofal yn y gymuned ac yn yr ysbytai drwy gynyddu capasiti a lleihau amseroedd aros wrth iddynt ailddechrau darparu gofal nad yw'n ofal brys yn dilyn y pandemig'.

**Y wybodaeth ddiweddaraf am y rhaglen frechu**

**19 Mai 2021**

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi'r wybodaeth ddiweddaraf am y rhaglen frechu, gan dynnu sylw at y ffaith bod holl fyrddau iechyd Cymru yn awr yn cynnig y brechlyn i oedolion 18 oed a hŷn. Mae hefyd yn dweud bod Llywodraeth Cymru yn monitro 'amrywiolyn India' (VOC-21APR-02) yn ofalus yng Nghymru. Yn unol â chyngor diweddaraf y Cyd-bwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu (JCVI), rydym yn gweithio gyda'n timau rheoli achosion lleol a'n byrddau iechyd i hwyluso'r dasg, yn amodol ar gyflenwadau, o ddarparu ail ddos o'r brechlyn i bobl yn gynharach os bydd hynny'n golygu y bydd llai yn cael eu heintio, yn cael salwch difrifol ac yn treulio cyfnodau yn yr ysbyty'.

**Teithio rhyngwladol yn ailddechrau**

**17 Mai 2021**

O ddydd Llun 17 Mai ymlaen, gall teithio rhyngwladol ailddechrau o dan system goleuadau traffig wedi'i alinio â Lloegr a'r Alban. Bydd gwledydd yn cael eu pennu fel bod yn wledydd gwyrdd, oren neu goch. Ni fydd yn rhaid i bobl sy'n dychwelyd o wledydd ar y rhestr werdd gael eu gosod dan gwarantîn pan fyddan nhw'n dychwelyd. Mae Llywodraeth Cymru yn cynghori pobl i deithio dramor at ddibenion hanfodol yn unig.

Mae gwybodaeth bellach ar deithio tramor a thystysgrifau brechiad er mwyn teithio ar gael gan Lywodraeth Cymru.

**Cymru yn symud i lefel rhybudd 2**

**14 Mai 2021**

Yn dilyn yr adolygiad tair wythnos diweddaraf o reoliadau cyfyngiadau'r Coronafeirws, y Prif Weinidog sy'n cadarnhau y bydd Cymru gyfan - o ddydd Llun 17 Mai ymlaen - yn symud i lefel rhybudd 2. Yn ogystal ag ailagor

lletygarwch dan do, gall lleoliadau adloniant dan do ailagor a gall nifer cynyddol o bobl fynd i weithgareddau dan do ac awyr agored sydd wedi'u trefnu.

### **Ailagor lletygarwch dan do a chefnogaeth bellach**

*11 Mai 2021*

Y Prif Weinidog [sy'n cadarnhau](#) - o 17 Mai ymlaen - bydd chwech o bobl o chwe aelwyd wahanol yn gallu cwrdd y tu mewn, mewn caffis, tafarndai a bwytai.

Llywodraeth Cymru sydd hefyd yn cyhoeddi y bydd busnesau sy'n dal i gael eu heffeithio gan gyfyngiadau'r Coronafeirws yn gallu hawlio hyd at £25,000 mewn cefnogaeth i dalu costau parhaus hyd at ddiwedd mis Mehefin 2021. Mae mwy o wybodaeth ar gael ar wefan [Busnes Cymru](#).

### **Digwyddiadau peilot yn mynd rhagddynt**

*11 Mai 2021*

Y Prif Weinidog, Mark Drakeford, [sy'n cyhoeddi](#) rhestr arfaethedig o ddigwyddiadau prawf peilot, a fydd yn cael eu cynnal dros yr wythnosau nesaf. Yn ôl Llywodraeth Cymru, mae hi'n gweithio gyda phartneriaid i ddarparu digwyddiadau peilot y byddant, yn eu tro, yn datblygu prosesau ac arweiniad ar gyfer cynnal digwyddiadau yn ddiogel eto.

### **Y DU yn gostwng lefel rhybudd COVID-19**

*10 Mai 2021*

Pedwar Prif Swyddog Meddygol y DU [sy'n cytuno](#) i ostwng lefel rhybudd COVID-19 y DU o lefel rhybudd 4 i lefel rhybudd 3. Roedd y DU ar lefel rhybudd 5 ym mis Ionawr, ac fe ostyngodd hynny i lefel rhybudd 4 ym mis Chwefror. Mae lefel [rhybudd 3](#) yn golygu bod y feirws mewn cylchrediad cyffredinol. Mae'r lefel rhybuddio hon yn y DU yn ymwneud â'r bygythiad yn sgil y feirws ac yn lefel sydd ar wahân i'r lefelau rhybuddio sy'n sail i'r cyfyngiadau yng Nghymru.

### **Diweddariad ar y brechlyn AstraZeneca**

*7 Mai 2021*

Llywodraeth Cymru [sy'n cyhoeddi](#) y bydd yn rhoi'r newid yn cyngor gan y Cydbwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu a'r Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd ar waith, ac yn cynnig dewis arall i'r rheini sydd o

dan 40 oed (heb unrhyw ffactorau risg clinigol) yn hytrach na brechlyn AstraZeneca. Dylai'r rheini sydd eisoes wedi cael dos cyntaf o'r brechlyn AstraZeneca dderbyn yr ail ddos.